

RASPREMA BRODOVA TEHNIČKI I KOMERCIJALNI ASPEKTI

Raspreda je boravak broda privremeno stavljenog izvan službe u luci, na vezu ili na sidrištu.

Lokacija broda u raspredi mora prethodno biti usuglašena i odobrena od lokalnih vlasti koja upravljaju lukom, odnosno sidrištem, uz suglasnost pomorske uprave države gdje bi brod trebao boraviti za vrijeme raspreda.

Prilikom donošenja odluke o stavljanju broda u raspremu obično se uzimaju u obzir slijedeći aspekti:

- **predviđeno vrijeme trajanja raspreme**
- **očekivano vrijeme potrebno za reaktivaciju broda**
- **moguća ušteda na operativnim troškovima tijekom raspreme broda (posada, održavanje, pregledi, ...)**
- **predviđene aktivnosti nakon završetka raspreme (nastavak komercijalne eksploatacije broda, odlazak u remontno brodogradilište, odlazak u rezalište)**
- **lokacija broda za vrijeme raspreme (udaljenost od remontnog brodogradilišta, udaljenost od trgovačkih ruta, posebni zahtjevi pomorske uprave gdje će brod boraviti tijekom raspreme)**
- **starost broda i njegova vrijednost kod prodaje u rezalište**

Uvjeti za odobrenje stavljanja broda u raspremu:

- **Suglasnost klasifikacijskog društva**
- **Suglasnost pomorske administracije čiju zastavu brod vije (pojedine administracije imaju posebne obrasce za prijavu)**
- **Suglasnost pomorske administracije države gdje brod boravi za vrijeme raspreme (luka, sidrište, brodogradilište, ...)**
- **Suglasnost P&I kluba i osiguravatelja trupa i stroja**

Uobičajeni termini kojima se opisuje rasprema su:

- **“Vruća” rasprema s očekivanim vremenom reaktivacije broda unutar 24 sata - prikladno za raspremu trajanja do jedan mjesec**
- **“Vruća” rasprema s očekivanim vremenom reaktivacije broda unutar jednog tjedna - prikladno za raspremu trajanja do 12 mjeseci**
- **“Hladna” rasprema s očekivanim vremenom reaktivacije broda unutar tri tjedna - prikladno za raspremu trajanja do pet godina**
- **“Dugotrajna” rasprema s očekivanim vremenom reaktivacije broda unutar tri mjeseca - prikladno za raspremu trajanja preko pet godina**

Razmatranje lokacije broda za vrijeme raspreme:

- **Provjera postojanja posebnih uvjeta lokalnih vlasti/pomorske administracije**
- **Provjera posebnih tehničkih uvjeta klasifikacijskog društva**
- **Okolišni uvjeti (izloženost valovima, vjetru, morskim strujama, visina plime, dubina mora)**
- **Dostupnost usluge lokalnih tegljača i vatrogasnih jedinica**
- **Opasnosti vezane uz aspekte sigurnosne zaštite (piratstvo, mogućnost neovlaštenih ulazaka na brod)**
- **Uvjeti priveza i sidrenja**
- **Procijenjeni potrebiti minimalni broj članova posade s obzirom na postupke normalnog održavanja i aktivnosti u slučaju izvanrednih okolnosti (loše vrijeme, prodor vode, ...)**
- **Pristupačnost brodu (brod privezan za obalu, brod na sidrištu, brod u grupi brodova privezan uz obalu ili na sidrištu, ...)**

Status svjedodžbi i isprava tijekom raspreme - upisni list:

- za brod u raspremi neke pomorske administracije zamjenjuju upisni list s privremenim upisnim listom (“Not valid for navigation or operation”)

Status svjedodžbi i isprava tijekom raspreme - klasifikacijske isprave (1):

- ako je brod prije podnošenja zahtjeva za stavljanjem u raspremu imao valjane klasifikacijske isprave ne zahtijeva se nikakav pregled u svrhu promjene statusa iz “In service” u “Laid-up”
- ako je brod prije podnošenja zahtjeva za stavljanjem u raspremu imao prekoračene rokove za obavljanje godišnjeg pregleda, međupregleda ili obnovnog pregleda u svrhu stjecanja statusa “Laid-up” potrebno je obaviti prigodni pregled i otkloniti primjedbe/obaviti preglede
- ukoliko je brod već u statusu povučene ili suspendirane klase promjenu statusa u “Laid-up” nije moguće izvršiti prije nego što se obave svi pregledi i otklone sve primjedbe zbog kojih brod ima takav status

Status svjedodžbi i isprava tijekom raspreme - klasifikacijske isprave (2):

- nakon što je brod dobio status “Laid-up” prekoračenje rokova za obavljanje pregleda ili otklanjanje primjedbi tijekom trajanja raspreme neće rezultirati suspenzijom ili povlačenjem klase

Status svjedodžbi i isprava tijekom raspreme - statutarne isprave:

- prilikom ponovnog stavljanja u službu broda koji je bio u raspri do tri mjeseca i tijekom koje valjanost statutarne isprava nije istekla ili tijekom koje nije dospjelo obavljanje nekih od redovnih pregleda ili tijekom koje nije dospjelo otklanjanje nekih od primjedbi ne zahtijeva se obavljanje prigodnog pregleda
- prilikom ponovnog stavljanja u službu broda koji je bio u raspri dulje od tri mjeseca potrebno je obaviti prigodni pregled svih statutarne isprava ili redovni pregled ako je isti u međuvremenu dospio. Opseg prigodnog pregleda utvrđuje se razmatrajući status svake pojedine statutarne svjedodžbe zasebno

Status svjedodžbi i isprava tijekom raspreme - ISM (1):

- za raspremu trajanja do tri mjeseca SMC zadržava svoju valjanost (pod uvjetom da u međuvremenu valjanost SMC-a ne ističe, ili da u međuvremenu ne dospijeva međuprosudba)
- za raspremu trajanja od tri mjeseca do šest mjeseci SMC zadržava svoju valjanost, ali je prilikom ponovnog stavljanja broda u službu potrebno obaviti dodatnu prosudbu u opsegu međuprosudbe ili obnovne prosudbe - zavisno što prvo dospijeva
- za raspremu trajanja duljeg od šest mjeseci valjanost SMC-a se suspendira, te je prije ponovnog stavljanja broda u službu potrebno obaviti osnovnu prosudbu (sva posada mora biti na brodu)

Status svjedodžbi i isprava tijekom raspreme - ISM (2):

Za brod na kojem će tijekom raspreme boraviti posada brodar mora u okviru ISM-a provesti i dokumentirati procjenu rizika uzimajući u obzir kao minimum slijedeće moguće situacije:

- požar
- prodor vode i naplavlivanje
- teške vremenske uvjete
- onečišćenje pomorskog okoliša
- narušavanje sigurnosne zaštite

Status svjedodžbi i isprava tijekom raspreme - ISPS:

- u svrhu zadržavanja valjanosti ISSC-a primjenjuju se zahtjevi kao za SMC zadržava svoju valjanost (pod uvjetom da u međuvremenu valjanost SMC-a ne ističe, ili da u međuvremenu ne dospijeva međuprosudba)
- prije stavljanja broda u službu kompanija mora provjeriti da li je u međuvremenu došlo do izmjena u sustavu sigurnosne zaštite broda. Rezultate ove provjere treba dokumentirati

Status svjedodžbi i isprava tijekom raspreme - MLC:

- tijekom trajanja raspreme ne zahtjeva se obavljanje MLC inspekcija
- za raspremu trajanja duljeg od šest mjeseci potrebno je obaviti dodatnu inspekciju, međuinspekciju ili obnovnu inspekciju u svrhu potvrđivanja nastavka usklađenosti s odredbama DMLC Dio I i Dio II

Status svjedodžbi i isprava tijekom raspreme - LRIT:

- ukoliko se tijekom raspreme LRIT deaktivira o istome treba obavijestiti pomorsku administraciju države čiju zastavu brod vije te pomorsku administraciju države u kojoj brod boravi u raspreni

Minimalni broj članova posade (1):

- za brod u raspremi standardno izdana svjedodžba o minimalnom broju članova posade više ne vrijedi, te neke administracije izdaju novu svjedodžbu o minimalnom broju članova posade
- održavanje minimalnog broja članova posade na brodu obveza je brodara
- broj članova posade mora biti takav da osigura održavanje broda, zadovolji aspekte sigurnosti i sigurnosne zaštite, te da osigura da brod ne predstavlja opasnost u smislu onečišćenja okoliša
- osim udovoljavanju gornjem broj članova posade mora biti usuglašen s lokalnim lučkim vlastima/lokalnom pomorskom administracijom i P&I klubom

Minimalni broj članova posade (2):

- u slučaju da se brod stavlja u raspremu a da se pri tome na njemu predviđa boravak posade potrebno je osigurati: uvjete za boravak na brodu, pitku vodu, prehranu, kuhanje, čišćenje, pranje, sanitarne uvjete, medicinsku skrb, grijanje/hlađenje. Pri tome je potrebno uzeti u obzir i zahtjeve za repatrijacijom iz MLC konvencije
- u slučaju da se brod stavlja u raspremu a da se pri tome na njemu ne predviđa boravak posade (već samo npr. stražarska služba s kopna) isto mora biti usuglašeno i odobreno od svih zainteresiranih strana

Prilikom stavljanja broda u raspremu brodar treba izraditi plan za stavljanje broda u raspremu koji mora sadržavati:

- **tehnički uvjeti stavljanja broda u raspremu (sidrenje i vez, stanje krcanja, uvjeti pristupa, izvori energije, ...)**
- **procjenu mogućih rizika**
- **plan redovnog održavanja, provjera i planiranih popravaka**
- **procjenu minimalnog broja članova posade**
- **postupanje u kritičnim situacijama**

U dijelu plana koji se odnosi na redovno održavanje i provjere moraju biti obuhvaćeni svi strojni uređaji, električni uređaji, elektronička oprema, te sigurnosna oprema, alarmi i dojave neophodni za sigurnost broda i posade tijekom raspreme.

Dodatno, za opremu i uređaje za koje se odluči da neće biti u funkciji za vrijeme trajanja raspreme potrebno je odrediti i postupke periodičnih provjera stanja i uključivanja u rad.

Tijekom trajanja raspreme preporučuje se evidentirati bilo koje skidanje opreme ili rezervnih dijelova te ostale poduzete mjere na način da se postupak ponovnog stavljanja broda u službu maksimalno pojednostavni.

Oдноšenje dijelova sigurnosne opreme kao i rezervnih dijelova s broda tijekom raspreme trebalo bi biti strogo kontrolirano i evidentirano.

Na brodu se moraju nalaziti ažurne nautičke publikacije lokacije na kojoj je brod u raspremi.

Preporučljivo je s broda odstraniti sav zapaljivi materijal, izvršiti degasaciju tankova, čišćenje prostora i posušivanje tankova ulja.

Potrebno je osigurati redovito odlaganje i odnošenje smeća, te iskrcaj sanitarnih otpadnih voda.

Preporučljivo je voditi računa o stanju katodne zaštite trupa, te predvidjeti povremene provjere stanja podvodnog dijela trupa po ronioncu

Ponovno stavljanje broda u službu (reaktivacija broda):

- **potrebno je obavijestiti klasifikacijsko društvo i usuglasiti uvjete i opsege pregleda za osnaživanje brodskih svjedodžbi i isprava**
- **potrebno je obavijestiti pomorsku administraciju države čiju zastavu brod vije kako bi se regulirao status broda u upisniku i osnažila svjedodžba o minimalnom broju članova posade**
- **potrebno je obavijestiti P&I klub i osiguravatelja trupa i stroja**
- **potrebno je obavijestiti lokalne vlasti/pomorsku administraciju**
- **potrebno je osigurati da je sva sigurnosna oprema servisirana**
- **potrebno je s broda odstraniti svu privremenu opremu i izvedbe (skidanje izolacije, odmaščivanje, de-konzerviranje, ...)**
- **potrebno je provjeriti funkcionalnost svih uređaja i opreme a posebice elektroničke opreme i opreme za navigaciju**
- **potrebno je osigurati nautičke publikacije**

U slučaju potrebe HRB je spreman na zahtjev dostaviti:

- **tehničke preporuke za stavljanje broda u raspremu**
- **ispitne liste za periodičku provjeru stanja broda**
- **tehničke preporuke za ponovno stavljanje broda u službu (reaktivaciju broda)**

Hvala na pažnji!